

Nr 279.

Av fröken **Hesselgren m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till socialstyrelsen m. m.

I proposition till riksdagen (nr 206) angående anslag till socialstyrelsen m. m. har Kungl. Maj:t vid prövning av frågan om placering i lönegrad av vissa förutvarande andragsbemanningsbefattningar hos styrelsen funnit tillräcklig anledning för att föreslå en uppflyttning i lönegrad av sekreterarbemanningen å styrelsens arbetarskyddsbyrå för närvarande icke föreliggande. Då förslag i denna fråga förra gången framlades för riksdagen (år 1925) ansåg emellertid Kungl. Maj:t utan tvekan, att även denna befattning borde uppflyttas till högre lönegrad. En närmare granskning av de arbetsuppgifter, som faktiskt åvila befattningens innehavare, synes också giva vid handen, att så rättvisligen bör ske redan nu.

Till en början må erinras om att arbetarskyddsbyrån har till huvudsaklig uppgift att vaka över arbetarskyddslagstiftningens tillämpning och att verka för denna lagstiftnings utveckling. Härunder innefattas frågor rörande skydd mot olycksfall och ohälsa i arbetet, minderårigas och kvinnors användande i arbete, arbetstidens längd och fördelning, vilotid, hemindustriellt arbete, välfärdsanordningar för arbetare o. d. Byrån har även att taga befattning med frågor rörande skogs- och flottningsarbetarnas bostadsförhållanden ävensom med frågor rörande de sociala förhållandena ombord å fartyg, särskilt beträffande arbetarskydd, bostäder och bemanning samt ärenden rörande tillsynen å lastning och lossning av fartyg. Vidare bedrivs å denna byrå statens bränslekontrollerande verksamhet.

Närmast under byrån sorterar den statliga lokala yrkesinspektionen, sammanlagt utgörande ett 60-tal befattningshavare, dels med distriktsvis fördelade manliga yrkesinspektörer, 9 till antalet, jämte assistenter och underinspektörer, dels med en yrkesinspektris och kvinnliga assistenter, och dels med ett antal centralt placerade specialinspektörer för särskilda tekniska områden.

Sekreteraren, som är den ende ordinarie befattningshavaren å byrån med juridisk utbildning, har att bereda de ärenden inom byråns verksamhetsområde, som äro av övervägande juridisk eller administrativ in-

nebörd, samt att deltaga i behandlingen av övriga där förekommande ärenden, i den mån de innehålla moment av dylik art. Beträffande sekreterarens deltagande i ärendenas handläggning torde i huvudsaklig anslutning till en av byråns förre chef, framlidne byråchefen Fürst, i november 1923 upprättad och till dåvarande finansministern överlämnad promemoria i korthet få anföras följande.

Till följd av arbetsuppgifternas omfattning kan byråchefen, som tillika är yrkesöverinspektör, icke betungas med de många personal- och ekonomiska ärenden, som äro förknippade med ledningen av yrkesinspektionen. Sekreteraren har därför att utöva en mera självständig verksamhet med avseende å handläggningen av dessa ärenden, vilka — ehuru rent formellt föredragningskyldighet icke föreligger — dock praktiskt taget helt skötas på sekreterarens ansvar.

Vad beträffar ärenden rörande tillämpning av gällande skyddslagstiftning (arbetarskyddslagen, nattarbetslagen rörande kvinnor, arbetstids- och bagerilagarna, skogs- och flottledshärbärgeslagarna, den sociala sjöfartsäkerhetslagstiftningen ävensom en mångfald tillhörande författningar) äro dessa i regel av den natur, att samtidigt såväl tekniska som juridiska och administrativa synpunkter kräva beaktande, därvid ibland de förra, ibland de senare äro av övervägande betydelse för ärandets bedömande. Vid handläggningen av dessa ärenden har byråchefen (såsom tekniker) därför att i större eller mindre utsträckning taga sekreterarens speciella sakkunskap i anspråk, därvid denne har att verkställa den utredning, som kräves för bedömande av ärendets juridiska och administrativa sidor. Detta sekreterarens arbete är av uppenbara skäl av mycket självständig art, vilket också ofta kommer till uttryck däruti, att han, särskilt ifråga om större ärenden, är närvarande vid ärendets föredragning i styrelsen och därvid närmast har att svara för dess behöriga utredning i nyss berörda hänseenden.

En tredje huvudgrupp av ärenden utgöres av frågor angående utfärdande av erforderliga kompletterande författningar inom byråns verksamhetsområde ävensom av generella anvisningar av yrkesinspektionens chefsmyndighet till ledning vid tillämpningen av gällande arbetarskyddsbestämmelser. I fråga om sekreterarens deltagande i dessa arbeten kan i korthet sägas, att detsamma har samma självständiga karaktär och avser utredning i samma hänseenden, som ovan omförmälts beträffande ärenden rörande skyddslagstiftningens tillämpning.

Ytterligare torde måhända böra omnämnas, att sekreteraren har att biträda byråchefen vid utarbetandet av alla viktigare framställningar inom byrån till Kungl. Maj:t och andra myndigheter.

Slutligen må framhållas, att sekreteraren under de tjänsteresor, som byråchefen i egenskap av yrkesöverinspektör har att i stor utsträckning företaga, inträder som dennes ställföreträdare.

Byråchefen Fürsts ovan omförmälda promemoria avslutas med följande uttalanden:

”Såvitt jag har mig bekant har lönenämnden gjort gällande, att för uppflyttning i 16:e lönegraden av en sekreterarbefattning, av vars innehavare kräves högre teoretisk utbildning, som regel bör utöver nämnda utbildning fordras, att de uppgifter, vilka äro förenade med befattningen, i viss mån närma sig dem, som eljest tillkomma en byrådirektör. Av vad härovan anförts rörande sekreterarens på arbetarskyddsbyråns tjänsteåligganden synes mig böra oförtydbart framgå, att desamma äro av den omfattande och krävande natur samt samtliga hans viktigaste arbetsuppgifter dessutom av den självständiga art, att det utan tvekan om denna befattning kan sägas, att den i mycket äger karaktären av en byrådirektörsbefattning. I enlighet härmed synes mig också befattningen rättvisligen böra hänföras till 16:e lönegraden.

Härutöver må dessutom framhållas, att det måste anses vara av en icke oväsentlig betydelse med hänsyn till sekreterarens ställning utåt och till yrkesinspektionens befattningshavare, att han, såsom den ende befattningshavaren med juridisk utbildning på ifrågavarande även i rättsligt och administrativt avseende betydelsefulla område, tilldelas den högre sekreterarställningen. Icke minst med hänsyn till hans deltagande i de ofta inför chefsmyndigheten förekommande sammanträden med inspektörer eller arbetare och arbetsgivare, vid vilka han i regel ensam har att representera den juridiska sakkunskapen, torde detta få anses angeläget.”

Till sist må erinras om att Kungl. Maj:t i sin proposition angående anslag till kommerskollegium m. m. föreslagit bl. a., att de med ifrågavarande befattning närmast jämförbara sekreterarbefattningarna å kollegii bergsbyrå och fartygsinspektionsbyrå skola uppflyttas till högre lönegrad. Då det icke torde kunna göras gällande, att arbetet å sekreterarbefattningen på socialstyrelsens arbetarskyddsbyrå skulle vara av mindre kvalificerad art än arbetet å nämnda sekreterarbefattningar, synes jämväl konsekvensen härvidlag fordra, att förstnämnda befattning uppflyttas i högre lönegrad.

Under återopande av vad ovan anförts hemställas,

att riksdagen måtte i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 206 angående anslag till socialstyrelsen m. m. besluta, att sekreterarbefattningen å socialstyrelsens arbetarskyddsbyrå skall uppföras i lönegraden B 26.

Stockholm den 5 april 1929.

Kerstin Hesselgren.

Sigfrid Hansson.

Gustaf Strömberg.